

A Román Munkáspárt Központi Vezetőségének és a Román Népköztársaság Minisztertanácsának üdvözlőlevele a Neuer Weg-hez

A Neuer Weg megjelenésének 10. évfordulója alkalmából a Román Munkáspárt Központi Vezetősége és a Román Népköztársaság Minisztertanácsa meleg üdvözlőt küldi a szerkesztőség dolgozóinak, munkatársainak, munkás-, paraszt- és értelmiségi levelezőinek, valamint az újság kinyomtatásában résztvevő műszaki személyzetének.

Ujabb sikereket kívánunk Önöknek, kedves elvtársak abban a tevékenységben, amelyet a dolgozók mozgósítása terén fejtenek ki a szocializmus építésére és a béke megvédésére irányuló pártpolitika valóra váltásáért, a román nép és az együttlakó nemzetiségek megerősítéséért, a testvériségének fejlesztéséért, a dolgozók neveléséért a szocialista hazafiság és internacionalizmus szellemében.

A ROMÁN MUNKÁSPÁRT KÖZPONTI VEZETŐSÉGE
ÉS A ROMÁN NÉPKÖZTÁRSASÁG MINISZTERTANÁCSA

A Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyűlése Elnöki Tanácsának

Törvényerejű rendelete

A NEUER WEG CÍMŰ NAPILAP MUNKAERDEMRENDDEL VALÓ KITÜNTETÉSÉRŐL

Megjelenésének 10. évfordulója alkalmából és a munkájában szerzett kiemelkedő érdemeiért,

a Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyűlésének Elnöki Tanácsa

útrondeli:

1. A Munkaeremrend elsőszálya fokozatával tünteti ki a Neuer Weg című napilapot.

ION GHEORGHE MAURER,

a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának elnöke

GHEORGHE STOICA,
a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának titkára

Egy másik törvényerejű rendelet értelmében a lap megjelenésének 10. évfordulója alkalmából érdemrendekkel és érdemérmekkel tüntették ki a Neuer Weg szerkesztőségének több dolgozóját a munkájában szerzett kivételes érdemei elismeréséül.

Előkészületek a Világifjúsági Hét megünneplésére

Városunk IMSz szervezetében lendületes előkészületek folynak a Világifjúsági Hét megünneplésére. Ennek érdekében csaknem minden IMSz szervezet intézkedési tervet készített. A Libertatea-gyár IMSz szervezetének bizottsága Kunszabó János titkárral elhatározta, hogy a Világifjúsági Hét méltó megünneplésére ócskavasgyűjtési akciót rendeznek, ugyanakkor tisztasági versenyt indítványoznak a város keretén belül. Ez máig már 2000 kiló

ócskavasat gyűjtöttek. Rendbehozták a gyár udvarát és itt 150 önkéntes munkát végeztek. Ezekben a munkálatokban Melesk Ferenc, Dronca Ioan, Lengyel János, Plahot Maria és Kozlovski Stefánia ifjúságok tűntek ki.

Az intézkedésterven előirányozták, hogy futball, sakk és volley versenyre hívják ki a városi néptanács IMSz szervezetét. Ugyancsak a Világifjúsági Hét keretén belül tudomány és kultúra napot rendeznek. Március 28-án pedig gazdag kulturális programmal és táncdelutánossal zárják a Világifjúsági Hétet.

Az IMSz városi bizottságához hír érkezett számos IMSz szervezetből, esserint a Dimitrov-gyár, a Bernáth Andor gépjáraty központ, a Faipari szakiskola IMSz szervezete, valamint a 11-es és 16-os hétértályos iskolák tanulói a Világifjúsági Hét tiszteletére 12.497 lej értékben közel 50.000 kiló ócskavas gyűjtöttek és adták át az ICM-nek.

Pantea Aurelia,
levelező

Jól dolgoznak a szinészövöde ifjúsági kaisai

A szinészövöde ifjúsági kaisai legnagyobb brígdokban dolgoznak. A brígdokban dolgozó fiatalok azonban jól tudják, hogy a közös munka sikerének alapja az egyéni teljesítmény. Eppen ezért minden

VÖRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XV. évfolyam. 4363. szám Szombat, 1959. március 14. 4 oldal. 20 bani

December 30 gyári levelezőink írják

Ujabb sikerek a fonódában

Már az év első napjában lelkes munka folyt a gyár fonódájában. A részleg munkaközössége arra törekedett, hogy napról-napra, hétről-hétre folyamatosan teljesítse a tervfeladatokat. Az eredmény természetesen nem maradt el és így februárban 103,1 százalékban teljesítették termelési tervüket.

A múlt hónap legszebb munkasikerét a fonoda B. Váltásának dolgozói valósították meg. Ők ugyanis 105,3 százalékban teljesítették előirányzatukat. Ezzel a teljesítménnyel lett a fonoda B. műszaka a részleg élen járó váltása.

Ha már szóltunk a fonoda kiváló teljesítményéről, azokról is szólnunk kell, akik mindezeket megvalósították, szorgalmas munkájukkal létrehozták. Az előfordában Mihaias Maria 121, Tóth Terézia 137 és Monca Florica 152%-ban teljesítették tervfeladataikat. A gyűrűsönögepek három oldalának kezelését bízták Căbăru Elisabeta, Száraz Annára, Rusan Mariara. Szervezett, fegyelmezett munkával 109, 133, illetve 134 százalékban teljesítették tervfeladataikat. Sok fonodai dolgozó nevével sorolhatjuk a februári élenjárók közé, akik valamennyien a tervfeladatok teljesítéséért folytatták küzdelmüket tiúk ki.

Pantea Aurelia,
levelező

egyén IMSz tag elsősorban egyéni teljesítményével igyekszik hozzájárulni a megjelölt feladatok teljesítéséhez: a termelési terv megvalósításához, a minőség javításához, az önköltség csökkentéséhez.

Hosszan sorolhatnánk azoknak a fiataloknak a nevét, akik egyéni munkasikereikkel jövekeznak hozzájárulni a brígd megvalósításához. Drecin Stela például a múlt hónapban 112 százalékban teljesítette egyéni termelési tervét. Ott leng gépénél az élenjárókat megillető vörös zászló. Fegyelmezett dolgozik és

éppen ezért munkatársai közül többben példaként tekintik. A fiatal szövek legjobbjai között említik Robi Rozáliát, Boamar Matildát, Zaharia Elisabeta, Vechiu Georgetát, Cazacu Elenát, Rus Elenát, Gábor Rozáliát, akik rendszeresen túlteljesítik tervfeladataikat.

Az említett ifjúságok egyéni példamutatással serkentik jobb munkára lemaradó társaikat a közös cél, a tervfeladatok maradéktalan teljesítésére.

Bora Ecaterina,
levelező

Fényképezőgéppel a Solidaritatea termelészövetkezetben

Morschl Irén, a fényezőműhely él munkása. Már közel 30 éve dolgozik a szakmában. Kifogástalan minőségű munka mellett tervét alólándóan teljesíti.

A fényezőműhelyben szünet nélküli lelkes versenyben dolgoznak a munkások. Különösen a munka minőségére vigyáznak, hiszen ezeket a butorokat exportra készítik.

Elvégezték a vetést

A kovaszinci kollektív gazdaság tagjai serényen kezdtek meg a tavaszi mezőgazdasági munkát. A terület nagyrészt még az ősszel felzántolták, hogy a tavaszi vetések jó körülmények között végezhessek. A vetés ideje a kollektivistákat nem táolta felkészületlenül. Jó előre biztosították a vetőmag szükségletét és előkészítették a vetésre. Amint az idő alkalmassá vált, megkezdtek ezt a munkát.

Gyorsan haladt a vetés. Különösen Rusu Gheorghe, Stef Traian, Onica Ioan és mások dolgoztak jól. Lelkiismeretes munkájuk eredményeként rövid idő alatt elvégezték az első sürgősségi időszakra eső növények vetését. Néhány nap alatt 154 hektáron vetették el a napraforgó, sörámpa, cukorrépa és más növények magvait, noha ezeknek a növényeknek természetesen 114 hektárra tervezésítették. Említésre méltó, hogy cukorrépa vetésük területét megkészték a tervhez viszonyítva. Ugyancsak növelték a konyhakertészet is.

Rajonszerte szántanak, vetnek

Rajonunkban a kedvező idő beálltával megkezdtek a tavaszi mezőgazdasági munkálatokat. Talajt készítették elő, vetettek. A hektárhozam növelése érdekében nagy területre istálló és műtrágyát szórtak. Műtrágyát terítették szét a térből gyengén kikerülő buza- és árpaöldekre, a cukorrépával bevetett területekre és máshová.

A kollektivisták és társult parasztoi idejében gondoskodtak a szükséges vetőmag mennyiségéről. Megkezdtek a vetőmag előkészítését. A vetőmag 72 százalékát tisztították meg eddig, 53 százalékát pedig csávázták. A kollektivisták tudják, hogy a jóminőségű fajvetőmag használat a nagyban hozzájárul a termés hozam növeléséhez. Ezért silány, rosszminőségű magvakat a gabona átvéző központnál fajvetőmagra cserélik be. Legtöbb magot a cicséri, angalkuti, vladimirescui, mondorluki, Mosóczi-telepi és más kollektív gazdaságok váltották be.

Rajonszerte szántanak, vetnek. Március 11-ig a kollektivisták és társult parasztoi 633 hektáron árpát, 644 hektáron zabot, 1047 hektáron

napraforgót, 1632 hektáron cukorrépát és más vetettek. Ezt a munkát fokozzák.

A kollektivisták igyekeznek mielőbb földbe tenni a magot. Meggyőződtek arról, hogy a bőséges termés alapja az idejében történő vetés, így a féregyázi, majláti, monostori, fiskuti és más kollektív gazdaságok tagjai már elvégezték az első sürgősségi időszakra eső növények vetését.

A marxista-leninista esti egyetem hallgatóinak figyelmébe

Március 16-án, hétfőn délután 5 órakor a marxista-leninista esti egyetem első, második és harmadéves hallgatói számára az előadásokat a városi pártbizottság székházában tartják meg.

AKARAT

Fiatalkok tréfolkoznak a CFR jütházban. Bej llet ugratnak, de ő nem „ugrik”. Csak mosolyog. Es huzza a csavarokat lent a kanálisan, a mozdony alján.

— Vigyázz, rád ne essen a tizenhat tonna szén, mert agyonnyom — fuja a jüstöt a többiekre kacintva egy nyurga kozánkovács.

Csend. Semmi válasz. A villáskulcs csengő hangokat hallatt ahogy neki-ütődik a hajókarnak.

— Ite.

— Mi a bajod?

— Mondom kevés az a tizenhat tonna... Ha négyen nekállnának egy félóra alatt el is hordanánk.

— Na majd megmutatom én neked mi az a tizenhat tonna — nyomul kifelé a kanálisból lile — a válladra teszem, ha nem sok.

Ez a kép előzte meg beszélgetésüket. Bej lile nagy szurkosan ki-

Testvérnapjaink írják:

A resicai olvasztárok 40 ezer tonnára növelték terven felüli acétermelés vállallásukat

A resicai olvasztárok szocialista versenyben állnak a vajdahunyadiakkal. A versenyen egyre több munkás vesz részt, egyre szélesebbkörűvé válik és ennek alapján a napokban megvitták a korábbi 10 ezer tonna terven felüli vállallás 40 ezerre emelésének lehetőségét. Számos olvasztár ennek megfelelően növelte egyéni vállallását. Constantin Morariu olvasztómester vállalta, hogy brigádja 6000 tonna acéllal ad többet korábbi vállallásainál. Lazar Bor-duz ifjúsági brigádja a munkaidő jobb kihasználásával 15 ezer tonna acél termelését vállalta terven felül. Az olvasztárok jelszava egyetlen munkás, egyetlen brigád se maradjon február havi teljesítménye alatt.

Befejeződött Sepsiszentgyörgy város teljes szövetkezetesítése

Sepsiszentgyörgy rajonban a rajoni pártbizottság közvetlen irányításával folyó politikai szervezőmunka mindennap újabb és újabb nagyszerű eredményeket hoz. E hónap elején érkezett a hír, hogy a közös gazdálkodás eredményei láttán 22 sepsiszentgyörgyi egyéni gazda belépett a kollektív gazdaságba, 210 család pedig úgy döntött, hogy ezután a meglevő két mezőgazdasági társulásban fog dolgozni.

Az új belépők több, mint 500 hektár területet csatoltak a társulások földterületeihez. Ezzel befejeződött Sepsiszentgyörgy város mezőgazdaságának teljes szövetkezetesítése is.

A műszaki könyvek dekádja Kolozsváron

A Kolozsvár tartományi Szakszerveleti Tanács, az MTTE tartományi fiókja, valamint a könyvelárusító és elosztó központ március elején megrendezte a műszaki könyvek dekádját.

Ez alkalommal kiállításokat rendeztek, előadásokat rendeztek Kolozsváron és a tartományban. Megbeszélést tartottak a könyvtárosokkal, a műszaki irodák vezetőivel s egyúttal megvitták a műszaki könyvek kiadói tervét is. Előadást tartottak A gépszerkezetek és gépek elmélete című munkáról. A dekád alatt a legtöbb kolozsvári üzembn és felsőoktatási intézményben elárusítással egybekötött műszaki könyvkiállítást rendeztek.

— Nem hiszi? — tüzesegett neki.

— Nehéz — mondta az apja.

— Akarom — villant a fiú szeme.

— A telen bedlított a mesterhez. Véletlenül.

— Na mi a baj lile... szahad nap kell?

— Nem.

— Hanem?

— Kevesebb jütőanyag...

Es akkor is, mint most újait jesszive elmondta, hogy ő számolt, alaposan, tévedés nélkül s úgy látja, hogy kevesebb jütőanyaggal is kijön.

A mester legyintett. Valahogy ezt vette ki lile abból a kézigyeztéből: csinálj, de ez nem könnyű dolog!

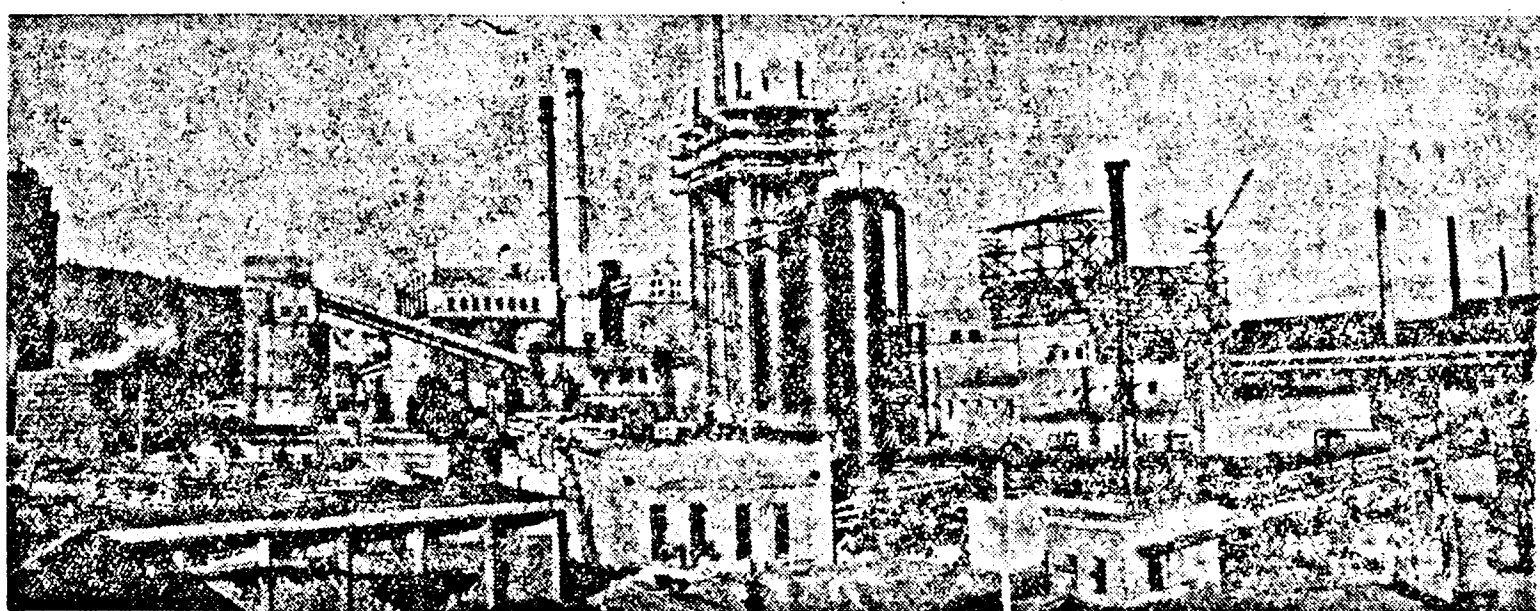
Az első hónapban 8 tonna szenet takarított meg. Azután 23-at. Volt amikor többet s volt amikor kevesebbet. Mikor mennyit. S most a legutóbb csak tizenhat tonnát. Persze azt nem kiabálta ki senkinek, hogy: Szentannáig mindig 300 tonnát vontatott 250 helyett. A barátai előtt sen beszélt erről. De ezt is akarta. Es megcsinálta.

Most azt magyarázza nekem szag gátoltan és mély lélegzetvételek között, hogy nem olyan könnyű mellékvágányon dolgozni. Sok a veszteség sok a megálló, sok a tonna, a terhelés és kicsi a mozdony. De azért annyi mégis megakart a jövőben is a válllalon felül, hogy május elejé előtt több tonnatelheléssel a megtakarított szénből megfész az utat Arad—Brád—Arad utonalon.

Amikor nem néz oda, leírom nagy betűkkel, legalább olyan nagyokkál, hogy kifejezzék azt a helys erőt, amely izmaiban és sejléiben feszül s amire mi azt mondjuk: AKARAT.

Böszörményi Zoltán

A vajdahunyadi vasipari kombinát egyik részlete

Egy gép, egy ember, ugyanannyi idő, több áru

A gépek kihasználási mutatószámának növelése: hazafias feladat

— Teba gyári jegyzetek —

Tavaly az ország tizenegy leg-
jobb textilüzemében a tervek muta-
tószámának megvalósításával párhuzamosan munkások, mérnökök és
technikuskok a kihasználási muta-
tószám növelésének kérdését tanul-
mányozták. Sokrétű intézkedést, mó-
dositást követelt ez a kérdés, hiszen
nem kevesebbről volt szó, mint az-
ról, hogy ugyanazzal a géppel
ugyanannyi idő alatt hogyan lehet
többet termelni.

Sok eredmény és sok nehézség
jellemzte ezt a kísérleti időszakot,
hiszen a gépek hatásfokának növe-
kedését csak az biztosítja leghaték-
onyabban ha növekszik a kihaszná-
lási mutatószám is. Ez pedig
nem egy egyszerű műszaki-szerve-
zési intézkedés egyenes következmé-
nye, hanem bonyolult, ágas-bogas
feladat.

Létszám elvtárs, a Teba gyár
termelési felelőse egy technikusok-
kal tartott megbeszélésen a napok-
ban arról számolt be, hogy a hazai
tizenegy üzemben befejeződtek a
kísérletek. Az eredmények összehá-
sításánál a szakminisztérium februárban
országos konferenciát szervezett a
fővárosban. Ezen a konferencián az
összes hazai textilüzemnek képvisel-
tették magukat. Itt határozták meg
minden üzem részére a soron kö-
vetkező feladatokat: azt, hogy mi-
lyen ütemben növeljék a gépek ki-
használási mutatószámát. E
konferencia részvevői hangsúlyoz-
ták: minden üzemben ügyeljenek ar-
ra, hogy a kihasználási mutatószám
növekedése ne legyen öncélú. Előzetes
tanulmányozás után a legjobb
javaslatok nyertek gyakorlati ki-
vitelezést. Ekkor jön összhangba az
az a cél, amely ma már orszá-
gos viszonylatban minden könnyű-
ipari üzem jelszava: termeljünk több
és jobb árut ugyanannyi idő alatt.

Számok és tények tükrében

Mielőtt még rátérnénk a Teba
gyárban folyó előkészületekre és el-
ért eredményekre, szükséges vissza-
pillantanunk egy kicsit az indulásra
és a megtett útra, természetesen a
számok és tények tükrében.

Ebben a korszerű gyárban, amely
népi demokratikus rendszerünk évi
alatt hatalmasat fejlődött, évről-
évre nőttek a lehetőségek, egyrészt
a termelés színvonalának emelésé-
re, másrészt a gépek hatásfokának
növekedésére. Tavalyelőtti például,
— amikor ez a mozgalom beindult,
— ez volt a jelszó: Minden percet
kihasználni. Később módosult. Így:
alaposan megszervezni az előkészí-
tőben a munkát. Aztán: növelni a
szövedégek termelékenységét. Az
alábbi táblázat szemlélteti bizo-
nyítja, hogy csupán három esztendő

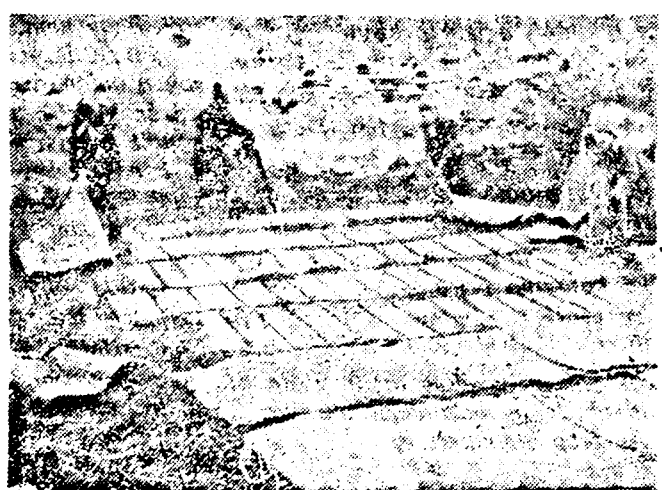
A DOLGOZÓ NŐ márciusi számának tartalmából:

Minden nő ünnepe. Március 8-i
világjáró uton. Férfiak a nőkről.
Maxim Gorkij: Erősebb a halálnál.
Korda István: Fiatalkor öreg gyára.
I. Micla: Tíz évi közös munka.
Kovács Erzsébet: Új szokás Kisken-
den. Deák Tamás: Irodalmi kaland-
ok. Színház, zene, film. Szü-
löknék a nevelésről. Leányoknak
leányokról. Kedves Bori postája.
Milyen lesz a tavaszi divat. Vita:
Milyen lesz ez a házasság. Kispaj-
tás. 16 oldalas melléklet folytatásos
regényvel, hasznos tanácsokkal, szá-
százati iskolával, kézimunka min-
tákkal.

Kapható az összes újságárusok-
nál és dohányboltokban.
Ára 2,50 lej.

Az ötvenes évi állami gazdaságban

Felszáll a köd,
kísűt a tavasz kö-
zeledtét hirdelő
nap sugar. A ker-
tész-brigád tagjai
felszedik a meleg-
ágakat fedő gyé-
keny takarókat.

alatt miként növekedett a termelé-
kenység, a termelés színvonala és a
gépek hatásfoka.

Időszak	1 szövegép ter- melésének növekedése óránként, %-ban ki- fejezve, 1957-hez viszonyítva	Hatások
1957	100	0,52
1958	125,5	0,74
1959	143,5	0,80

Ha összeadnánk a szövedő ös-
zes gépeinek teljesítményét, akkor
több tízezer méter anyagi többlet
számolnánk össze. S mindez ugyan-
annyi idő alatt, ugyanazokkal a gé-
pekkel. Lényeges módosítás csak eb-
ben az esztendőben következett be,
hiszen — mint ismeretes — ebben
az időszakban, mint majd később
látni fogjuk, igen alapos műszaki-
terv alapján növelik a gépek fordulat-
számát. Mit bizonyít ez? Az első
válasz, amely nyomban eszünkbe
jut, talán az, hogy az óránkénti ter-
melés fokozását bizonyos mértékig
fizikai erőfeszítés jellemzi, vagy
pedig szigorított termelési ritmus.
A válasz az, hogy sem egyik, sem
a másik, hanem egy harmadik té-
nyező, éppen a fordulatszám növe-
sége, amely apróbb módosításokat és
ezzel párhuzamosan nagyobb termel-
ékenységet biztosít.

Volt egy olyan időszak a Teba
gyárban, amikor a ritmikus tervtel-
jesítés érdekében szerveztek meg
jobban a munkát a részlegeken. Volt
egy olyan időszak is, amikor a
hatások növeléséért mozgósították
az erőket. Most egy olyan szakasz
következik, amikor kis beruházással
a gépek karakterisztikájának meg-
változtatása nélkül növelik a kihaszná-
lási mutatószámot. „Egy gép, egy
ember, ugyanannyi idő — több és
jobb áru”, veszteség nélkül. Ez a
jelszó, amely ebben az új mozga-
lomban a gyár valamennyi dolgozó-
ját érdekelté teszi az 1959-es terv-
feladatok sikeres megvalósítása ér-
dekében. Így lehetne összefoglalni

tömören a tizenegy hazai üzem ki-
sérleti időszakát. Ez a javaslat, a-
mely ma életet és kifejezést nyer az
összes szövedékben, a dolgozók ja-
vaslatai alapján valósul meg.

A műszaki irodában összeállították
azt a tervet, amelynek alapján né-
hány műszaki csoport már meg-
kezdte 48 keskeny, merev bordás
gép átalakítását lengő-bordás gé-
pé. A lengő-bordák nagyobb fordulat-
számot bírnak, az ütközök, a fe-
szülés következtében ilyenformán tö-
rést sem okozhatnak, mert átlenge-
nek.

Új kuplung szerkezet nagyobb fordulatszám

A gyár műszaki vezetősége szemé-
lyesen tárgyalt a kolozsvári Unirea
gépgyártóüzem vezetésével s olyan
kuplung szerkezeteket rendelt, ame-
lyeket az automata gépekre szerel-
nek. Az új kuplung szerkezet nagy-
obb fordulatszámot jelent s ugyan-
akkor megkíméli a meghajtó moto-
rokat. Azoknál a géptípusoknál, a-
 melyek építésüknél fogva megengedik
a nagyobb fordulatszámot, ott átte-
teles tárcsacseréket alkalmaznak a
fordulatszám növelése érdekében.

Tavaly a hatások, idén a fordul-
szám. A reális és elméleti fordul-
szám közötti növekedés, ez a Teba
gyárak fő elfoglaltsága a jelenlegi
szakaszban. Növelni a gépek órán-
kénti termelékenységét, magas szín-
vonalra emelni a termelést, a mel-
lék-előkészítő és főreszlegeken. Ez
nem csupán a terv maradéktalan
teljesítését biztosítja, hanem jó mun-
kakörülményeket teremt és még
ritmikusabbá teszi a tervteljesítést.

Három év munkája, tapasztalata
csúcsosodik ki ebben az időszakban
a Teba gyárban. A kommunizmus és
az egyszerű dolgozók elképzelése
megvalósul. Az ember átveszi teljes
mértékben szerepét: ura, parancs-
nok a gépnek. Az élet diktálta ezt
az ütemet, amelyet nagyon helyesen
az utjapító ember újszerűen oldott
meg.

És ez még mindig csak a kezdet...

Évi közgyűlés a Voința kisipari termelőszövetkezetben

A Merffy-klub nagyterme ünnepi
díszítéssel szedte délelőtt a Voin-
ța kisipari termelőszövetkezet dolgo-
zóinak évi közgyűlését.

A szövetkezet vezetőtanácsának
1958-as évi tevékenységéről Tóth La-
jos elvtárs, a szövetkezet elnöke
tartott beszámolót. A beszámoló-
ból kitűnt, hogy a Voința munkaköz-
sége a pártalapszervezet állandó irá-
nyításával ügykezett teljesíteni a ki-
tűzött feladatokat. Így a múlt évi
össztermelési tervet 100,08 száza-
lékban, az árutermelési tervet pedig
110,10 százalékkal valósították meg.

Jelenlét eredményeként érték el az
önköltségi ár csökkentése terén. A
kisgépesítés, valamint az újított mo-
galmat nagymértékben hozzájárult az
önköltségi ár csökkentéséhez. Így a
terv szerint 1 százalékkal szemben
8,25 százalékkal csökkentették az
önköltséget. Ugyanakkor a nyers-
anyag ésszerű felhasználásával, a belső
erőforrások feltárásával és ki-
használásával 476.000 lej takarították
meg.

Az elmúlt évben a Voința termel-
őszövetkezet munkaközössége 62
újítást terjesztett elő, melyből 45-
öt alkalmaztak. A legjobb újítók kö-
ze tartoznak: Kotok Károly esztergá-
lyos, Gurzau Valeriu szerszámlaka-
tos, Kohut László lakatos, Gavrilte
Martin, a kocsiosztály vezetője és
Szekrényesi Mihály kárpitos.

A szövetkezet munkaközösségének
lelkese és odaadó munkája nyomán
elért megvalósítások azt eredmé-
nyezték, hogy az 1959-es évben az
esernyők eladási árát 35—40 szá-
zalelkező csökkentették. Ez az intézke-
dés már életbe is lépett.

A múlt évben elért eredményekről
teszt tanúbizonyságot a dolgozók
évi osztálylása is. Ez ugyanis 4 szá-
zalelkező volt több, mint a legutóbbi
osztály.

A beszámoló értékes hozzászólá-
sok követték. Budai Sándor például
rámutatott, hogy sokkal jobb ered-
ményeket értek volna el, ha a szoci-
alista verseny állandó jellegű lett

RÁDIÓMŰSOR

Szombat, március 14.

12: Új dal felvételünk. 12:20:
Sportalbum. 12:30: Szovjet népek
zenéjéből. 13: Hírek. 13:05: Déli
hangverseny. 14:30: Fúvószena. 15:
Hírek. 15:10: Esztrádmusika. 15:35:
Szonikus zene. 16:15: Itt Moszk-
va beszél! 17: Hírek, időjárásjel-
entés. 18: Népzene. 18:30: Könyvze-
ne. 19: Hírek. 19:40: Rómán népi tán-
cok. 19:52: Jóéjszaka, gyerekek! 20:
Hírek. 20:05: Külpolitikai szemle.
20:15: Könyvzene. 21: Táncczene.
22: Hírek, sport. 22:30: Hétvégi mű-
sor. 23:52: Hírek.

BUKAREST 11. 14: Hírek. 14:07:
Esztrádmusika. 15: A főváros hang-
versenytermeiből. 15:35: Indulók. 16:
Hírek. 16:15: Operaszínek. 16:45:
A tudomány a békéért szolgálatában.
17: Rómán népzene. 17:55: Orvosi
tanácsadó. 19: Új népzenei felvéte-
leinkből. 19:30: Irók a mikrofon
előtt. 19:45: Önérettészletek. 20:45:
Könyvzene. 21: Hírek, sport. 22:
Táncczene. 23: Hírek. Hangverseny.
23:48: Táncczene.

Jól működik a világi könyvtár

Forgalmas a világi könyv-
tár. Mostanság sokan járnak
ide. Jönnek, becserelik könyveiket és
távoznak. Casu Maria könyvtárosnő
készséggel áll mindenki rendelkezé-
sére. Gyorsan végzi munkáját, mivel
téma szerinti csoportosítja a könyve-
ket. Erre szükség van, mert az ol-
vasók közül akadnak többen, akik
politikai, vagy szépirodalmi, szak-
mai, vagy verseskönyvet szeretnek
olvasni.

Itt ismertük meg Tóth Lajos bá-
csit. Ő is azért jött ide, hogy újra-
cserelje az elolvasott könyvet. Elbe-
szelgettünk vele. Tőle tudtuk meg,
hogy az állami gazdaságban dolgo-
zik és korát meghazudtolva végzi
feladatát. Szabad idejében olvas.
Nagyon megszerette a könyveket.
Ezért szorgalmas látogatója a
könyvtárnak. Most hozta vissza Szabó
Gyula: Gondos atyafiság című
könyvét. Másikat kér, Jókai Móról
szeretne olvasni. Megkapja a kért
könyvet s boldogan távozik.

Az aradi Tóth Árpád irodalmi kör

március hó 15-én, vasárnap délelőtt
11 órakor gyűlést tart az aradi Pion-
ir-palotában. Kérjük a tagokat,
szíveskedjenek teljes számban meg-
jelenni.

Gazdag, színpompás tartományuk népviselete. Képünk egy bányai
német népviseletbe öltözött leányt ábrázol.

Az újaradi gépállomás traktorosainak szakmai, politikai nevelése

Az újaradi gép- és traktorállomá-
sban még a tél folyamán derekasan
készültek a tavaszra. A gépállomás
vezetősége, pártalapszervezeti büro-
krácia és IMSZ-bizottsága gondoskodott
arról, hogy a gépjáratásokon kívüli a
traktorosok a kellő szakmai és po-
litikai oktatásban részesüljenek.

Ez év januárban munkatervet ké-
szítettek, a traktorosok politikai és
szakmai nevelésére. A gépállomás
mérnökei és szakemberei több elmé-
leti, szakmai előadást tartottak ar-
ról, hogyan kell bányai a felszerelés-
sel, milyen módszereket kell alkalmazni
a gépek és traktorok kezelése

közben, hogy azok tartósabbak le-
gyenek és minél jobb állapotban ma-
radjanak. Előadást tartottak az
anyagtakarékosságról, megmagya-
rázták nekik, hogy milyen formában
kell gazdálkodni a tüetőanyaggal,
hogy minél nagyobb megtakarítást
érjenek el.

Ezekhez hasonló előadást tartot-
tak a traktorosok előtt az agrotech-
nikai kérdésekről. Megmagyarázták
mily fontos, hogy a traktorosok is
ismerjék ezeket a kérdéseket, hogy
alkalmadtán segítséget adhassanak
a dolgozó parasztnak. A szakmai
előadások mellett politikai oktatás-
ban is részesítették őket. Előadást
tartottak a kül- és belpolitikai ese-
ményekről, számos tudományos elő-
adás is volt. Mindezek elősegítették
a traktorosok politikai és kulturális
színvonalának emelését.

A traktorosok nagy figyelemmel

Lengyel László

Sport

Idénynyitó céllövőverseny március 8 tiszteletére

Az UTA sportegyesület idénynyitó
céllövő versenyt rendezett, amelyen
13 versenyző vett részt. Különösen
jó eredményt ért el Tasca Iuliana,
aki több férfi versenyzőt is megelő-
zött. Az eredmények annál is érte-
kesesebbek, mert az edzéseken
használatos lövészrel érték el azo-
kat. A részletes eredmények:
3x10 lövéses kisbőví puská-ver-
seny:

1. Tasca Iuliana 256 kör, 2. Porjolt
Sifan 241 kör, 3. Opris Sifan 223
kör, 4. Szabó Lajos 221 kör, 5.
Grünwald Zsuzsanna 214 kör.
3x20 lövéses szabad puská-ver-
seny:
1. Tóth Gábor 498 kör, 2. Popo-
vici Elisabeta 493 kör, 3. Opris Ste-
fan 487 kör.

(—)

MEGEMLÉKEZÉS

Marx Károlyról, a tudományos szocializmus megalapítójáról

Hetvenhat évvel ezelőtt, 1883 márci-
us 14-én halt meg Marx Károly, a
tudományos szocializmus megalapi-
tója.

Marx Károly Poroszország Rajna
melléki tartományának Trier nevé-
városában született. A trieri gimnázium
elvégzése után, Marx egyetem-
re járt, először Bonnban, majd Ber-
linben a jogtudományokat tanulmányozta,
legfőbb azonban történelemmel és
filozófiával foglalkozott. Egyetemi
tanulmányait 1841-ben fejezte be
Epkürozz filozófiájáról írt doktori
értekezésével.

Egyetemi tanulmányai elvégzése
után Marx arra számított, hogy egye-
temi tanár lesz, Bonnba költözött. De
a kormány reakciós politikája, amely
1832-ben Ludwig Feuerbachot meg-
fosztotta tanszékéről s 1836-ban meg-
tagadta újraválasztását az egyetemre,
1841-ben pedig Bruno Bauer fiatal
bonni magántanárának tiltotta meg,
hogy előadásokat tartson Bonnbán,
arra kényszerítette Marxot, hogy le-
mondjon az egyetemi katedráról.

Ebben az időben a Rajna vidéki
radikális burzsoák, akiknek voltak
némi kapcsolataik a baloldali hege-
liánusokkal, Kölnben Rajnai Újság

címmel ellenzéki lapot alapítottak.
1842 októberében Marx lett a lap fő-
szerkesztője.

Marx szerkesztése alatt a lap for-
radalmi demokratikus irányra egyre
határozottabban lett s a kormány előbb
kétsezeres, majd háromszoros cenzu-
rájának vetette alá, aztán pedig 1843
január 1-én elhatározta, hogy fel-
üggeszti a lap megjelenését.

Az újságíró munka meggyőzte
Marxot arról, hogy nem eléggé jár-
tas a politikai gazdaságtanban s ez-
ért hozzátűzött annak tanulmányozá-
sához.

1843 őszén Marx Párizsba költözött,
hogy külföldön folyóiratot adjon ki.
Ennek a folyóiratnak, amelynek
Német, Francia Etkönyvek volt a cí-
me csak az első füzetét jelent meg.
Kiadásukat be kellett szüntetni, mert
Németországban való titkos terjesz-
tése nehézségekbe ütközött. Ebben a
folyóiratban közzétett cikkeiben Marx
már forradalmi állásponton helyezke-
dett.

1845-ben Marxot a porosz kormány
hátravetett kérésére mint veszedelmes
forradalmárt kiutasították Párizsból.
Brüsszelbe költözött. 1847 tavaszán
Marx és Engels csatlakoztak a Kom-
munisták Szövetsége nevével titkos pro-

paganda társasághoz és kimagasló
szerepet játszottak ennek a szövetsé-
gnek II. kongresszusán, amelyet
1847 novemberében tartottak meg
Londonban. A kongresszus megbíz-
ásból megírták a Kommunista Kiált-
ványt, amely 1848 februárjában je-
lent meg. Ebben a munkájukban zso-
nális világossággal és élességgel
körvonalazták az új világnézetet, azt
a következetes materializmust, mely
a társadalmi élet területét is felöleli.

Marx egész sor történelmi munká-
ban fejtette ki materialista elméletét,
erőit pedig kivált a politikai gazdasá-
gatan tanulmányozásának szentel-
te. A Tőke című műveivel forradal-
masította ezt a tudományt. A meg-
fejtett elméleti tanulmányok alás-
tádk Marx egészességét. Mindamellett
nem szűnt meg tovább dolgozni a
politikai gazdaságtan új alakításán
és a Tőke befejezésén, rengeteg új
anyagot gyűjtött össze. A Tőkét
azonban betegség következtében már
nem tudta befejezni.

Marx elméletének helyességét,
amelyet Lenin tovább fejlesztett,
jelenen igazolta a szocializmus épí-
tésének gyakorlati mind a Szovjet-
unióban, mind a többi szocialista or-
szágban.

A szovjet kormányküldöttség látogatása Indiában

DELHI. (Agerpres). A TASZSZ jelenti:

Szvaran Singh, India bányászati és fűtőanyagipari minisztere március 12-én ebédet adott a Szovjetunió kormányküldöttségének tiszteletére. A fogadáson részt vettek a központi kormány miniszterei, a Bányászati és Fűtőanyagipari Minisztérium számos tiszviselője és más hivatalos személyek.

Joachim Alva, közéleti személyiség, az indiai parlament tagja, aki nemrég feleségével, Violetával, India helyettes belügyminiszterével együtt látogatást tett a Szovjetunióban, ugyancsak március 12-én teadélután rendezett a szovjet kormányküldöttség tiszteletére.

A Szovjetunió a vasérc kitermelés tekintetében 1962-ben utólag az Egyesült Államokat

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

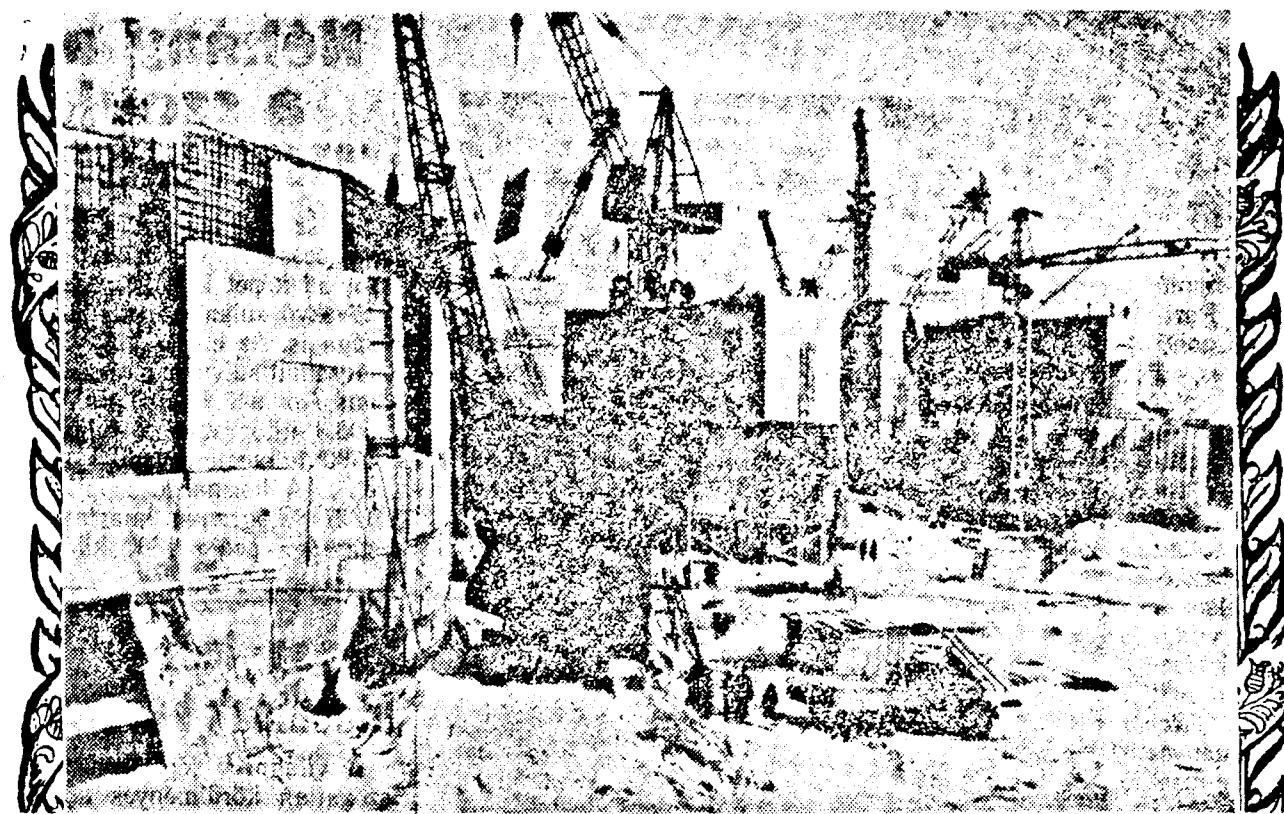
Vszevolod Bojko, a Szovjetunió Állami Tervbizottsága kohászati osztályának vezetője jelentést terjesztett elő a kohászati és szelvények egy-együletének ülésein. Bojko bejelentette, hogy a kohászati szelvények száma a Szovjetunióban már 1962-ben utólag az Amerikai Egyesült Államokot a vasérc-bányászati terén, míg a nyersvas termelés tekintetében 1968-ban, az acéltermelésben 1969-ben, a hengerelt áru-termelés vonatkozásában pedig 1970-ben éri el az amerikai termelés szírvonalát.

Jelentésében V. Bojko említést tett arról, hogy a vasércbányászat, a nyersvas-, acél-, és hengereltáru-termelés évi abszolút növekedését illetően a Szovjetunió máris túlszárnyalta az USA-t. A jelenlegi hétéves terv során ez a növekedés 30–60 százalékkal lesz nagyobb, mint az előző hét év folyamán.

A szovjet kohászati szelvények világviszonylatban szüntelenül növekszik. Míg 1940-ben a Szovjetunió még csak 13, az USA pedig 43 százalékkal járult hozzá a világ acéltermeléséhez, az elmúlt év folyamán a Szovjetunió a világ acéltermelésének közel 20 százalékát, az USA pedig körülbelül 30 százalékát adta.

V. Bojko rámutatott arra, hogy a főberuházásoknak minél kevesebb objektumra való összpontosításával lényegesen megrövidül az új ipari üzemek felépítéséhez szükséges idő. A fémipar számára előirányzott főberuházások háromötödét 30 nagyüzem felépítésére fordítják.

Az épülő kommunizmus országából

A sztalingrádi vízierőmű hajózási szilipeinek építőtelpén

Németország Szociáldemokrata pártja küldöttségének moszkvai megbeszélései

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

Carlo Schmidt, a nyugatnémetországi Bundestag alelnöke és Fritz Erler, az NSZD bundestagi parlamenti csoportjának elnöke, szociáldemokrata vezetők március 12-én megbeszélést folytattak a Kremlben Alekszandr Volkovval, Zinaida Lebegyevával, Konsztantij Gubinnal, Mark Mityinnel és Leonid Szolov-

joval, a Szovjetunió parlamenti csoportjának tagjaival.

A megbeszélés során ösztönös véleményeserést folytattak az időszerű nemzetközi kérdésekkel kapcsolatban. A baráti légkörben lezajlott megbeszélés során mindkét fél annak a véleménynek adott kifejezést, hogy létre kell hozni az európai atommentes övezetet, úgy amint azt Rapacki, a Lengyel NK külügyminisztere javasolta.

Az albán kormány támogatja a német békeszerződés megkötésére irányuló szovjet javaslatokat

TIRANA. (Agerpres.)

Mint az ATA hírügynökség jelentette, Behar Shylla, az Albán Népkö-

társaság külügyminisztere fogadta K. I. Novikovot, a Szovjetunió ideiglenes albániai ügyvivőjét, akinek átadta az albán kormány jegyzékét a Szovjetunió kormányhoz.

Az albán kormány véleménye szerint — hangzik a jegyzék, — meg van minden előfeltétele annak, hogy megkötés a német békeszerződést és Nyugat-Berlinben felszámolják a megszállási rendszert, a népek érdekeinek és a világ békebiztosításának megteremtésén.

Az albán kormány véleménye szerint az újabb szovjet javaslatok ékesszóló bizonyítékai a szovjet kormány jóindulatának és annak, hogy erőfeszítéseket tesz a német kérdés megoldására, az európai, az egyetemes béke biztosítására. Az Albán Népköztársaság kormánya kijelenti, hogy minden erejét latba veti a német békeszerződés megkötésére.

VARSO. (Agerpres.)

A Lengyel Egyesült Munkáspárt III. kongresszusa folytatja munkáját. A március 11-én este ülésein S. Misiaszek előterjesztette az igazoló bizottság jelentését.

E. Gierk, a LEMP KB titkára és a LEMP Katowice vajdasági bizottságának első titkára, a március 12-i ülés elnöke bejelentette, hogy a kongresszus elnökségének küldöttsége, é.é. E. Ochab, a LEMP KB Politikai Bizottságának tagjaival, koszorút helyezett el Boleslaw Bierut sírjánál, akinek halála óta három év telt el.

A március 12-i délelőtti ülésen elsőként M. Spychalski, a Lengyel Népköztársaság honvédelmi minisztere szólalt fel.

A lengyel hadsereg katonái nevében melegen üdvözölte a kongresszust. Rámutatott arra, hogy a lengyel hadsereget, a Lengyel Egyesült Munkáspárt vezette nemzeti egységfront erős és szétválaszthatatlan láncszemét, mindenkor elválaszthatatlan kapcsolatok fűzték a szocializmust építő néphez.

A lengyel fegyveres erők fejlődéséről szólva M. Spychalski a következőket mondotta: hazánk még sohasem volt oly kedvező politikai és stratégiai helyzetben, mint most. Határaink helyében mellettünk állnak barátaink és szövetségeseink kitűnően felszerelt hadseregei és elősorban a legmodernebb fegyverpuskák felszerelt szovjet hadsereg. Mellette állnak szövetségeseink: a csehszlovák néphadsereg és a Német DK nemzeti néphadserege. Mellette állnak Kína és a szocialista országok összes fegyveres erői.

Ismét hangsúlyozni kívánom — mondotta a továbbiakban M. Spychalski —, hogy mi is bármilyen helyzetben barátaink és szövetségeseink mellett leszünk.

A szónok kidomborította a szovjet nép sikereit a szocializmus építésében, majd a következőket mondotta: Tudjuk, hogy a Szovjetunió minden eredménye a mi eredményünk is, hogy bármelyik szocialista ország sikerei az egész szocialista tábor sikerei.

Ezután W. Jarosinski, a LEMP KB titkára, a Varsói városi pártbizottság első titkára szólalt fel. A szónok nagy figyelmet fordított arra a harcra, amelyet a párt sorainak egybeforrtaságáért, a LEMP erőinek és beteljesítésének növekedéséért folytat. Ez teremtette meg pártunk számára — mondotta W. Jarosinski — az élet minden területén indított offenzíva lehetőségét. A kongresszust előkészítő kampány sokoldalúvá tette azt az offenzívát, lehetőséget

nyújtott arra, hogy a párt programja behatoljon a legszélesebb tömeg közé.

W. Jarosinski után M. Renke, a Szocialista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának első titkára emelkedett szóra. M. Renke közölte, hogy az Ifjúsági Szövetség 11 ezer alapszervezetbe tömörült, 260 ezer tagot számlál; a Szövetség 66 százaléka munkásfiú. A szónok elmondotta, hogyan vett részt a fiatalok a kongresszus tiszteletére szervezett munkaversenyben. A lengyel ifjúság — mondotta — a kongresszus tiszteletére 552 millió zloty értékű árut termelt terven felül.

I. Szvannik, a Varsói V. I. Lenin fémipari kombinát lakatosa a

lengyel fémipari óriásának tevékenységéről beszélt. A kombinát 1950-ben egymillió tonna acélt termelt, ebben az évben pedig 1 millió 400 ezer tonnát és 1 millió 400 ezer tonna öntöttvasat fog adni a népgazdaságnak.

A kongresszus küldöttei viharos tapsal köszöntötték I. Szvannik szavait, aki arra kérte az SzKP küldöttségét, hogy adja át a szovjet népeknek a lengyel nép köszönetét azért a segítségért, amelyet a Varsói kombinát építésénél nyújtott.

W. Matwin, a LEMP KB titkára és a wroclawi vajdaság pártbizottságának első titkára a vajdaság gazdasági fejlődéséről beszélt.

A kongresszus március 12-i délelőtti ülésén felszólltak még S.

Chudzik, a LEMP Stalowa Wola városi bizottságának első titkára, M. Jaworski, a LEMP Varsó vajdasági bizottságának első titkára, M. Tatarkowna, a LEMP Lodz városi bizottságának első titkára.

Üdvözlő beszédekkel mondtak L. Longo, az Olasz Kommunista Párt Központi Bizottságának főtitkár-helyettese, L. Feix, a Francia Kommunista Párt KB Politikai Bizottságának tagja, P. Dutt, Nagy-Britannia Kommunista Pártja Végrehajtó Bizottságának alelnöke.

A délutáni ülésen S. Jedrychowski, a LEMP KB Politikai Bizottságának tagja beszámolt a népi Lengyelország 1959–1965. évi gazdaságfejlesztésének irányelveiről.

N. G. Ignatovnak, a szovjet pártküldöttség vezetőjének felszólalása

VARSO. (Agerpres.) A LEMP kongresszusának március 11-i délelőtti ülésén felszóllt N. G. Ignatov, az SzKP KB titkára, a LEMP III. kongresszusán résztvevő szovjet pártküldöttség vezetője.

N. G. Ignatov, az SzKP KB, a Szovjetunió Kommunista Pártja összes tagjainak, az egész szovjet népnek a nevében szívesen üdvözölte a kongresszust és általa az egész pártot és az egész lengyel népet. A továbbiakban egyebek között kijelentette:

A LEMP III. kongresszusa jelentős esemény nem csupán a lengyel nép, hanem a szocialista tábor valamennyi országa népeinek számára. Az Onök kongresszusa felméri a pártnak és az ország összes dolgozóinak az utóbbi években kifejtett munkáját, új feladatokat jelöl ki a szocializmus építése magasztos művében Lengyelországban. Minden újabb lépés, amelyet a népi Lengyelország tesz a szocializmus felé, ugyanakkor hozzájárulást jelent a szocialista világrendszert tovább megvalósításának ügyéhez.

A kommunizmus és az összes szovjet dolgozó mindenkor nagy figyelemmel és rendkívüli rokonszenvvel figyelték, hogyan bontakozik ki a testvéri Lengyelországban a szocialista építés nagyszerű műve. A szovjet emberek, mint az Onök igazi testvérei és hűsége barátai, szívvel-lellekkel Onök mellett állnak, jobban és rosszban egyaránt. Összinté örömmel töltöttek el bennünket a lengyel nép sikerei az ország gazdasági eredményeinek növelésében, a dolgozóknak anyagi és kulturális színvonalának eme-

lésében, népi demokratikus államuk megszilárdításában.

Mi Onökök és a többi szocialista országok népeivel együtt jól tudjuk, hogy a szocializmus építésének útja különösképpen a szocialista iparosítás első szakaszaiban a növekedés okozta nehézségekkel jár és nincs rózsával beültetve. Meglepett harcot kell folytatni a reakció erői ellen, amelyek elkeseredett ellenállást fejtenek ki és amelyeket az imperialista hatalmak kívülről támogatnak.

Nem titok, hogy az imperialisták és lakáik, a revizionisták még nemrégben abban a reményben ringatóztak, hogy kiszakíthatják a lengyel népet a szocialista országok testvéri közösségéből, hogy őket verhetnék a lengyel nép és a Szovjetunió népei közé, hogy felszámolhatják a lengyel dolgozó szocialista vívmányait.

Most azonban mindenki szomat vet azzal, hogy ezek az álnok számítások csufos kudarcot vallottak. A lengyel dolgozó a LEMP vezetésével szavazták a reakció támadását, sikeresen leküzdte a szocializmus építésében felmerülő nehézségeket és bizakodva haladnak előre a szocializmus széles útján. A lengyel kommunizmus, a hős lengyel munkások, az összes lengyel dolgozó ismétlenül meggyőződésben bizonyították, hogy nem öhajtanak és nem képzelnék el más utat a maguk számára, mint az új, szocialista társadalom építésének útját.

N. G. Ignatov a továbbiakban behatárolta foglalkozott a Szovjetunió eredményeivel és az SzKP XXI. kongresszusán kijelölt fejlődési távlatokkal.

A mi országunk széles fronton bontakoztatja ki a kommunizmus építését — mondotta. — Mi vagyunk az első, akik megkezdtek egy olyan társadalom építését, amelyről az emberiség legjelesebb gondolkodói állítottak. Vajon azt jelenti-e, hogy a Szovjetunió egyedül fog haladni a

kommunizmus felé? Természetesen nem.

A szocialista országok testvéri családát alkotnak, amelyben a kölcsönös tisztelet és bizalom, a kölcsönös támogatás és segítség megvalósíthatatlan törvénye érvényesül. A mi táborunk országai közötti kapcsolatokban figyelembe vesszük nemcsak minden egyes állam sajátos érdekeit, hanem az egész szocialista rendszer érdekeit összességében. A szocialista országok együttműködése és a kölcsönös segítség lehetővé teszi az összes testvéri országok termelőerőinek rendkívül sokoldalú és gyors fejlődését. Ily módon testvéri családunk tagjai többé-kevésbé egyidejűleg fognak ráérni a kommunista társadalom első szakaszára.

A jelenlegi hétéves terv nyomán a szocialista közösség óriási sikereket fog aratni. A Szovjetunió és a népi demokratikus országok gazdasági terveinek teljesítése nyomán, a világ ipari össztermelésének több, mint a felét a szocialista országok fogják előállítani. A szocialista tábor az emberi tevékenység döntő jelentőségű területén — az anyagi javak előállításában — maga mögött fogja hagyni a kapitalista világot.

Nézünk meg, milyen hatása lesz ennek országaink népeire? Mindezekelőtt, az emberek jobban fognak élni, táplálkozni és ruházódni, munkájuk könnyebb és produktívabb lesz. A szocialista tudomány és kultúra még virágzóbb lesz. Ez legfőbb célunk, melynek nevében kidolgozzuk és megvalósítjuk terveinket. A kommunista pártok előtt nincs és nem is lehet magasabb célkitűzés, mint az emberekre való gondoskodás, a dolgozó emberek anyagi és szellemi jólétének kiépítése.

N. G. Ignatov ezután felolvasta az SzKP Központi Bizottságának a LEMP III. kongresszusához intézett üdvözlő levelét.

Macmillan angol miniszterelnök:

Remélem, hogy moszkvai látogatásom hasznos előkészítőnek fog bizonyulni

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

Macmillan miniszterelnök március 12-én üzenetet intézett a konzervatív és unionista egyesületek országos szövetségének évi értekezletéhez. Macmillan üzenetében rámutatott arra, hogy a Szovjetunióban tett látogatása során egész sor komoly megfigyelést merült fel, de ugyanakkor érvényre jutott az az óhaj, hogy az összes vitás kérdéseket tárgyalások útján kell rendezni.

Az üzenet ezután utalt Macmillan legutóbbi franciaországi tárgyalásaira és küszöbön álló amerikai útjára. Az angol miniszterelnök végül a következőket írta: „Remélem, hogy moszkvai látogatásom hasznos előkészítőnek fog bizonyulni az előttünk álló szélesebb körű tárgyalásokhoz. Számomra cseppet sem kétséges, hogy helyesen jártam el, amikor úgy döntöttem, hogy a külügyminiszterrel együtt elutazom a Szovjetunióba.”

H I R D E T M É N Y E K

Szimfonikus hangverseny

Az aradi Állami Filharmonia szombaton, március 14-én este 20 órakor tartja a Kulturpalotában az 1958–59-es évad XXIV. hangversenyt.

Az est karnagya NICOLAE BRINZEU. Közreműködik: RUHA ISTVAN, a moszkvai nemzetközi Csajkovszkij verseny és a bukaresti nemzetközi George Enescu verseny kitüntetett hegedűművésze.

MŰSOROŰ:

Nicolae Brinzeu: Román Rapszódia
Johannes Brahms: D-dúr hegedűverseny
L. van Beethoven: I. C-dúr szimfónia.
A bérletújdonságok számára a 23-as bérletszámú érvényes. Jegyek az ügynökségnél kaphatók.

Építkezők figyelmébe!

Vállaljuk az építkezésekhez szükséges faanyag gépi megmunkálását.

Autouniversal kisipari termelőszövetkezet

Heine-utca 15–17, telefon: 28–17.

Az Aradi Állami Román Színház programja:

Szombaton, március 14-én, 19.30 órakor: Hotel Astoria

Vasárnap, március 15-én, délelőtti 10 órakor: Barbierul din Sevilla és 19.30 órakor: Utimul tren

Az előadások a Studio-teremben.

A 16 éven aluliak nem látogathatják az előadásokat.

A TARTOMANYI MUZEUM közli, hogy a régészeti, az 1848–49-es forradalmi múzeuma és képtára megtekinthető kedden, pénteken és vasárnap 10 és 13, valamint 16 és 19 óra között.

A „VOINTA” kisipari termelőszövetkezet közli, hogy az esernyők árait

lényegesen leszállították

Az új árak a következők:
Női taft esernyő régi ára 150 lej, új ára 90 lej
Férfi taft esernyő régi ára 175 lej, új ára 130 lej
Női szatén esernyő régi ára 88 lej, új ára 76 lej
Férfi szatén esernyő régi ára 99,50 lej, új ára 88 lej.
Kaphatók az OCL üzleteiben, vidéken a szövetkezet áruházaiiban.

A hét filmje

NICOLAE BALCESCU mozi: Elintézetlen ügy. DOZSA GYÖRGY mozi: Egyazon ég van fölöttünk. (szélesvásznú). HERBAK JÁNOS mozi: A polyautas. I. L. CARAGIALE mozi: 1918. IFJUSÁGI mozi: Godzilla. PROGRESUL mozi (Ujarad): Tragikus vadászat. SOLIDARITATEA mozi (Gáj): A hős balladája. MAKSYM GORKIJ mozi (Mikela): Gervaise. ILIE PINTILIE (üzemi filmszínház): Anatol kalapja. DECEMBER 30 (üzemi filmszínház): Merre? TEBA

(üzemi filmszínház): Felejthetetlen évek.

A Tudományt és Kultúrát Terjesztő Társaság aradi fiókja közli, hogy március 15-én vasárnap délelőtti 11 órakor a Kulturpalotában előadást tartanak a Kereszténység eredete címmel.

Előadó: V. Oprea professzor a TKT vezetőiségének tudományos titkára

A francia belügyminiszter nyilatkozata a helyi tanácsválasztások első menetével kapcsolatban

PARIZS. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

Berthoin francia belügyminiszter szerda esti sajtóértekezletén bejelentette, hogy a helyi tanácsválasztások első menetében 27.453.410 választóból a közszégi választásokon 20.540.944 személy, tehát a választók 74,7 százaléka vett részt. Berthoin nem közölte azonban az első menet végleges eredményét, arra való hivatkozással, hogy „lehetetlen volt megszámolni az e választásokon részt vett sok pártja és csoportosulásra leadott szavazatokat”. Noha Berthoin megkísérelte kisebbíteni a Francia Kommunista Párt választási győzelmét, az általa felsorolt adatokból is világosan kitűnik, hogy ezen a választáson a Francia Kommunista párt 316.315 szavazattal kapott többet, mint az 1953 évi közszégi választások alkalmával.

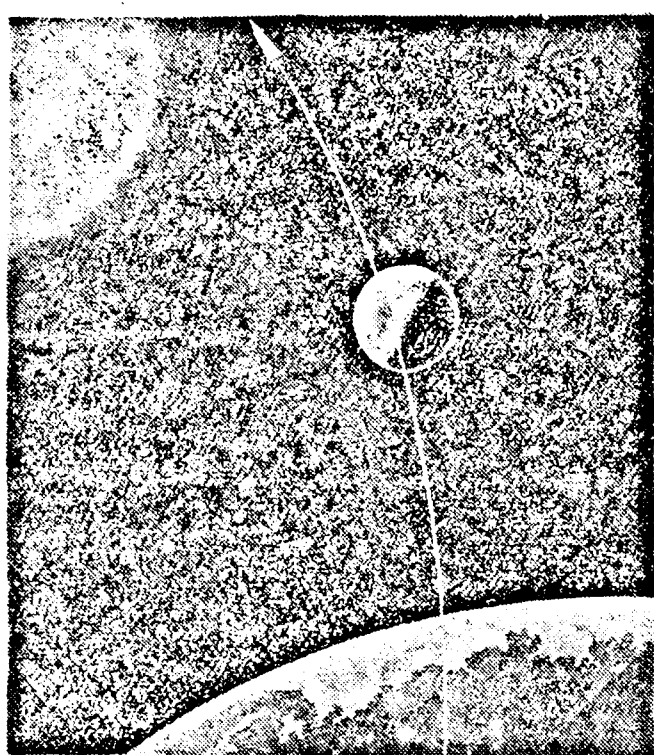
A francia jobboldali lapok mélysegen aggódnak a Francia Kommunista Párt nagy választási sikere miatt. Nem kisebb aggodalommal kísérti figyelemmel a jobboldali lapok a demokratikus erők tömörülési folyamatát a második menet küszöbén. Így például a La Croix című katolikus lap, „a kommunista párt szavazatainak növekedése” és „a néprfront alakítás” törekvések miatt siránkozik, vagyis azért, hogy a kommunizmus és szocializmus, az SFIO vezetőségének határozata ellenére, számos helyen közös listával lépnek fel.

A lapok beszámolnak arról, hogy Franciaország sok vidékén a szocialista párt és a kommunista párt helyi szervezetei közös listával indulnak a választások második menetében.

Az ember előrelépését a csillagoké

A Szovjetunió Kommunista Pártjának Központi Bizottsága és a Szovjetunió Minisztertanácsa a következőkben üdvözölte az űrrakéta megalkotóit és felbocsátóit: „A szovjet űrrakéta, amely elsőnek repült ki a világűrbe, új, dicsőítő fejtevést nyit a bolygóközi térség tanulmányozásában. Tanúságot tesz az egész emberiségnek a szabad szovjet nép alkotó géniuszáról, arról a hatalmas tudományos és technikai haladásról, amelyet a világ első szocialista országának dolgozói elérték”.

Néhány adat a szovjet HORDOZÓ-RAKÉTÁKRÓL

A szovjet hordozórakéták teljesítményének rohamos fejlődéséről ad képet a felbocsátott szputnyikok növekvő súlya és pályájuk magassága is. Az első szputnyik 83,6 kilogramm súlyú volt, maximális magassága 947 kilométer. A második 508,3 kilogrammos súlyával már 1700 kilométeres magasságot ért el. A harmadik szputnyik súlya 1327 kilogramm, maximális magassága pedig 1880 kilométer.

Milyen lesz a világűr utasainak búváruhája?

A világűrbe lépő ember érthetően szokatlan körülmények közé kerül. Természetesen eme körülményeknek megfelelő öltözetben kell lennie majd az embernek. Így például, mivel a Holdnak nincsen a földhöz hasonló légköre, az itt tartózkodás csak búváruhászzerű védőöltözetben képzelhető el. Biztosítani kell ugyanis a megfelelő légnyomást, a légzéshez szükséges oxigént. A Holdon tartózkodás fontos feltétele a hőmérséklet megfelelő szabályozása is, mert míg a napos részekben a hőmérséklet eléri a plusz 150 fokra, árnyékokban minusz 140 alá süllyed. A védőöltözetnek óltalmaznia kell az embert a légkör hiányában szabadon érvényesülő kozmikus sugárzás hatásaitól is. A védőöltözet, a búváruhá visele méghozzá kényelmetlen, de minden kellemetlenséget bőven kárpótól az a sok új élmény, melyben az első űrhajósoknak részük lesz a Holdon.

A Szovjetunióban előbb kutakon próbálták ki a kísérleti űrruhákat, majd a kutyákkal végzett kísérletek alapján már elkészült az első, emberi célokra szolgáló űrruha is.

Kozirev szovjet professzor felfedezése

Az első Holdutastoknak kell felderíteniük majd egyes, már a Földről is észlelt titokzatos jelenségeket. Ilyen elsősorban az Alphonzus kráter mélyén tapasztalt elváltozás, melyet a tudósok, Kozirev szovjet professzor felfedezése alapján, vulkánkitörés-

A Holdra lépő ember első élményei

A Hold felszínére lépő ember érthetően szokatlan körülmények közé kerül. Mindenekelőtt lenyűgöző látványt jelent majd a Holdon kiszálló utasnak a bársztyekek egyboltos, melyen a nap, mint valami élesen kirajzolódó, ragyogó, égő gömb lassan kuszik tova. A napoktól bevillanított földbeli táj úgy hat, mint a reflektorokkal megvilágított színpadi díszlet. Csodálatos látványt nyújt az égbolton csaknem egyhelyben lebegő Föld is, mely majdnem tízszeresére nagyobb korongnak látszik, mint a Földről a Hold. A Föld saját tengelye körüli forgása még szabad szemmel is látható lesz. További kellemes meglepetést jelent majd, hogy a Földön oly súlyos búváruhá itt alig jelent megterhelést. A Holdon ugyanis a nehézségi erő csupán egyharmada a földinek, s egy 70 kilogrammos ember súlya itt alig több mint 11 kilo.

A Hold felszíne tele van árkokkal, mélyedésekkel, de egy harminc méter széles szakadék átugrása — gyerekjáték...

A rendkívül ritka atmoszféra más meglepetést is tartogat az első Holdutastnak: A Holdon örök, levegőt nem képes vezetni a hangot.

A Holdutastok védőöltözetének sisakjába rádióadó és vevőkészülék foglalt helyet, hogy az űrhajósok beszélhessenek egymással. Az első Holdutastoknak bizonyára kiértékelés látványban lesz részük: a rendkívül hőmérséklet-ingadozó, megrepesztő hatalmas sziklafalak egyik pillanatról a másikra omlanak porra — egyetlen hang nélkül.

Kellemetlen meglepetéseket okozhat viszont a Hold egész felületét,

még a csipkézett hegyek lejtőjét is befedő vastag porréteg, amely hozzá- tapad a védőöltözethez, elfedi a sisak nézőkijét. Ez a por finom és könnyű, mint a puder, mégis más, mint a földi por, mert a Holdon nincs légáramlás, amely tovább sodorhatná.

Súlyos veszélyt jelentenek a Hold- kutatókra a meteorok, melyek a lég-

kör hiányában nem égnék el a magasabb rétegekben, miként a Föld körül, hanem ágyulódékként csapódnak a Hold felszínére. A Hold- kutatóknak ezért „bomba-biztos” fedezéket kell építeniük a hegyek mélyében, ahonnan csak a legszükségesebb vizsgálatok elvégzésére szabad kimérészkedniük.

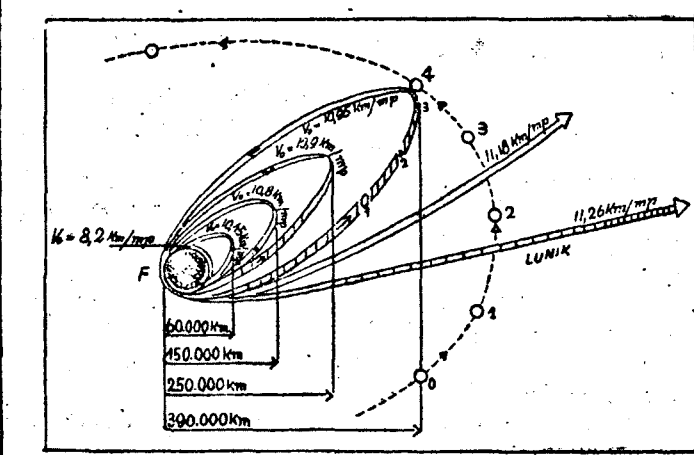
Távolabbi égitestek felkutatásához az, a világűr titkainak feltárásához a Föld első „légitiklója” — a Hold lesz. A Hold kisebb nehézségi ereje folytán ugyanis a visszahúzó erő leküzdéséhez a rakétának sokkal kevesebb energiát kell felhasználnia, mint a Földön. A 2000. év táján ilyen kép fogadja a Holdra érkező utasokat. A légitikló rakétái indulásra készen várják a jelet, hogy földi otthonukba, vagy távolabbi égitestekre vigyék a bátor űrhajósokat.

Mi a második kozmikus sebesség?

Ha egy lövedék másodpercenként 8 kilométeres sebességgel száguldozik a Föld felszínével párhuzamosan, a körforgással fellépő centrifugális erő ellensúlyozza a Föld vonzóerejét. A

lővedék ilyenkor nem zuhan lebbé vissza a Földre, hanem körpályáján kering körülötte. Ezt nevezik első kozmikus sebességnek.

A sebességet fokozva a körpálya egyre laposabb elipszissé alakul, míg 11,18 kilométeres másodpercenkénti sebességet elérve, a lövedék végleg elszakad a Földtől. Abrákon jól látható, hogy a Hold eléréséhez nem szükséges a második kozmikus sebesség. A szovjet Lunik, mikor a Hold mellett elsárgulva a Nap első mesterséges bolygóvá vált, bebizonyította, hogy sikerült túllépnie az eddig elérhetetlen második kozmikus sebességet is.

Az oldalt szerkesztették: PETERFI ARPAD, SZABÓ JANOS, SZABÓ MARIA

Jegyzetek az „Automaták a világűrben” című népszerű-tudományos filmről

Napjainkban a tudomány és a technika hirtelen léptekkel halad előre. Az atomenergia birtokbavétele, a „gondolkodó” gépek megalkotása, a Föld mesterséges bolygóinak utnakindítása szinte szédülétes gyorsasággal követi egymást. Az ember legyőzi a teret és az időt. Egyre sebesebben rohannak a vonatok, autók, repülőgépek és rakéták. A sebesség növekedésével azonban egyre nehezebbé válik a gépek irányítása. A lökhajtásos repülőgépek vezetése már-már surolja az emberi lehetőségek határát, s a rakéta még sokkal gyorsabb! Ott, ahol az emberi szervezet reakciókészsége nem bizonyul elég gyorsnak, segítségülre sietnek az automatagépek. Csakis velük biztosíthatjuk a magassági rakéták kilövését és azt, hogy a mesterséges bolygók eljussanak pályájukra. A „gyorsan cselekvő” automaták a modern technikának szinte jelképei lettek. Ez a témája az „Automaták a világűrben” című új filmnek, amelyet a Moszkvai Népszerű-Tudományos Filmgyár készített.

Ha felszáll az űrrakéta, újrat előre meghatározott terv szerint automaták irányítják. A legelőnyösebb üzemeltetést az „elektron agy”, a gyors észjárású számológép számítja ki. Az automaták szigorúan betartják a megadott irányt és sebességet. A kellő pillanatban leválasztják azt a rakétalepcsőzetet, amely teljesítette feladatát, és bekapcsolják a következőt. Végül, de nem utolsósorban, az automaták tudományos megfigyeléseket végeznek az űrben, és rádióin keresztül továbbítják az eredményeket a Földre.

A modern tudományt az jellemzi, hogy a jelenségeket mind pontosabb és bonyolultabb eljárásokkal rögzíti. Száz évvel ezelőtt közvetlen megfigyelések szolgáltatták a tudományos anyagot. A tudósok csak azt kutathatták, amit láttak, hallottak és éreztek. Manapság azonban a tudomány egyre gyakrabban ütközik olyan je-

K. DOMBROVSKIJ a Moszkvai Népszerű-Tudományos Filmgyár rendezője

lenségekbe, amelyeket érzékszerveinkkel képtelenek vagyunk felfogni. Bizony, ez a filmes munkáját is megnehezíti. A láthatatlant nem lehet bemutatni a mozivászonon, ha pedig csak azt mutatjuk be, ami a műszerskálon valóban látható — kizárólag a szakemberek értik meg. A

műszer mutatójának alig észrevehető rezgése lázba hozhatja a rakéta útját követő tudóst, de közömbösen hagyja a széleskörű közönséget. A néző teljesen konkrét, érthető dolgokat akar látni a mozivászonon. Ezért több olyan felvétel szerepel a filmben, amely speciális optikai eljárással készült. A felvételeket elég nagy magasságból vették, s a Szovjetunióban sikerült első ízben bemutatni, hogy milyen a Föld „kívülről”.

— 100 éve született —

A. Sz. POPOV

— a távközlés úttörője —

100 esztendővel ezelőtt, 1859. március 16-án született, a távoli Ural vidéki Turinszki-Rudnyikban. Alekszandr-Sztyepanovics Popov, a nagy orosz feltaláló, akit joggal neveznek „a rádió atyjának”. A szülővárosát környező bányákban szerzett első technikai ismeretű, melyeket később a petersburgi egyetem fizika-körén tökéletesített. Hírneves, haladékos tanárat, I. I. Fergman és O. D. Czeretov irányításával hamarosan karának legjobb tanulója lett. Erdeklődését elsősorban az elektromágnesség új

elmélete kötötte le, mely abban az időben még csak I. C. Maxwell zseniális elképzelése volt, minden gyakorlati bizonyíték nélkül. Popov tanulmányai megelődzték H. Hertz klasszikus kísérleteit, amelyek gyakorlatilag is bebizonyították az elektromágneses hullámok létét. Hertz 1889-ben folytatott híres kísérleteinek eredményeirel értesülve, Popov — aki akkor már elismert szakemberként és az elektrotechnika tándrá volt a kronstadti tengerészeti akadémián, — azonnal felismerte az elektromágneses hullámok rendkívüli jelentőségét egy új távközlési eljárás kidolgozása céljából. Zseniális módon felhasználta és továbbfejlesztette a tudományban addig elért eredményeket, 5 évi megbeszélte munkája után, 1895

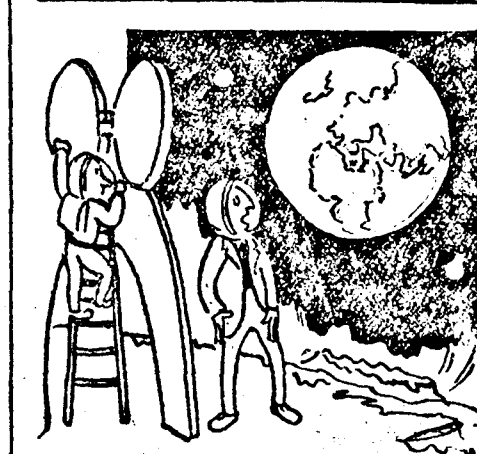
május 7-én Popovnak sikerült egy — a red jellemző szerénységgel pusztán „viharjelző” — nek nevezeti készülékét — bemutatnia az orosz fizikai-kémiai társaság Pétervári szaksztydyának ülésén. Ezt a készüléket méltán nevezhetjük a rádió ősnak, a készülék ugyanis 30 kilométer távolságból is képes volt a légtéri elektromosság által keltett kisüléseket kimutatni. Résezt többé-kevésbé megtalálhatók egy mai rádióban is. A következő lépés egy leadó — készülék megépítése volt. 1896. március 20-án Popov bemutatta leadó- és felvevő készülékének működését. A két készüléket egymástól 60 méter

egész Európában. A cári kormány korlátozott agyu bürokráciát azonban nem tudták felfogni a találmány jelentőségét, nem voltak képesek kihasználni a nagy-szerű találmányból adódó előnyöket és meg arról sem gondoskodtak, hogy Popov e téren jennálló kétségtelen elsőbbségét elismerjék.

Igy történelmi, hogy több, mint egy évvel Popov híres kísérlete után, (1896. június 2-án) Guglielmo Marconi fiatal, gazdag olasz fizikus szabadalmaztatta rádió-készülékét, amely lényegében egyezt Popov egy évvel ezelőtt bemutatott készülékével.

Az ilyen kérdésekben járattal Popov ugyanis elmulasztotta találmányát szabadalmaztatni. Ilyen módon sokáig jogtalanul, Marconit tekintették Európa-szerte a rádió feltalálójának. Csak Popov halála után, 1908-ban alapította meg kétségbevon-

ŰRHAJÓSOK

Azt hiszem, otthonfelejtettem a kiküldetési papírokat!

— Félek, hogy nem fog menni! Ide nem lehet földvezetékkel szerelni!